

**UNIVERZITA KARLOVA
FAKULTA TĚLESNÉ VÝCHOVY A SPORTU**

OPONENTSKÝ POSUDEK RIGORÓZNÍ PRÁCE

RIGORÓZANT: Mgr. Petr Novotný

NÁZEV RIGORÓZNÍ PRÁCE:

Participace hráček na týmovém herním výkonu v utkáních ŽBL

Mgr. Petr Novotný odevzdal zpracovanou rigorózní práci v upravené podobě po mém záporném hodnocení ze dne 9. 6. 2021. Mgr. Petr Novotný oproti původní verzi rigorózní práce provedl výrazné změny v závěrečné práci, které tak odpovídají požadavkům rigorózního řízení.

Z hlediska oponenta práce bych chtěl upozornit, že rigorózní práce Mgr. Petra Novotného doznala oproti původní verzi podstatných změn, Zároveň je třeba konstatovat, že téma rigorózní práce je velice zajímavé a v dnešní době aktuální.

Rigorózní práce Mgr. Petra Novotného se opírá o sekundární analýzu dat, která byla nashromážděna kvantitativní metodou statistických zdrojů od sezony 1998/1999 do sezony 2019/2020, u všech týmů, které byly v tomto sledovaném období účastníky nejvyšší basketbalové soutěže v kategorii žen. Získaná data byla velice vhodně zpracována pomocí základních statistických metod a srovnávacích metod. Pro zjištění závislosti mezi jednotlivými sezónami u sledovaných parametrů byly mimo jiné použity chí-kvadrát test nezávislosti a následně pro zjištění statisticky významných rozdílů u sledovaných proměnných byl použit Kruskal-Wallis test.

Rigorózní práce prostřednictvím analýzy statistických dat upozornila na nárůst počtu zahraničních hráček a jejich zvýšeného zastoupení v žebříčku nejlepších hráček ženské basketbalové nejvyšší soutěže, což následně znamenalo (a statisticky bylo podloženo) nižší zápasové vytížení mladých českých hráček do 20 let a zároveň i nižší vytížení reprezentantek, což mohla být jedna z příčin neúspěšných vystoupení české ženské basketbalové reprezentace na posledních evropských šampionátech.

V rigorózní práci Mgr. Petra Novotného jsem zaznamenal některé nedostatky, na které upozorním níže:

1) Formulace cílů práce. **V abstraktu** byl formulován následující cíl práce: „*Cílem naší práce je analýza, jak se hráčky v basketbalových družstvech v ženské nejvyšší basketbalové soutěži – ŽBL podílí na týmovém herním výkonu. Naším záměrem je zmapovat tyto trendy od sezony 1998/1999 do ročníku 2019/2020.*“ **V úvodu** autor zmiňuje: „*Naše práce se zabývá problematikou národnostního zastoupení hráček v družstvech české ženské nejvyšší basketbalové soutěže od sezony 1998/1999 do sezony 2019/2020. Pokusíme se nejen zjistit, jak velký trend vývoje příchodů hráček z ciziny nastal, ale také jak se vyvíjí zapojování mladší generace hráček do utkání, jejich návaznost na zmiňovanou úspěšnou generaci českých basketbalistek, ale také jaký je jejich podíl na průběhu utkání.*“ **V samotném cíli** práce je pak sdělováno, že: „*Cílem naší práce je analýza podílu, přínosu a*

vytíženosti českých hráček do dvaceti let, hráček nad dvacet let a cizinek v nejvyšší Ženské basketbalové soutěži (dále ŽBL) od sezony 1998/1999 do sezony 2019/2020.“ A v **závěru** práce je opět zdůrazněno, že: „*Naše práce se věnovala problematice národnostního složení hráček v družstvech české ženské nejvyšší basketbalové soutěže od sezony 1998/1999 do sezony 2019/2020.*“

Na základě výše uvedeného spatřuji nesourodost při formulování samotného cíle rigorózní práce, k čemuž by odpovídal i název práce, který neodpovídá samotnému zpracování (pozn. jedná se o statistické zpracování zapojení basketbalistek nejvyšší basketbalové soutěže z hlediska tří vybraných kategorií /české hráčky do 20 let, české hráčky nad 20 let a zahraniční hráčky/ do mistrovských utkání).

2) V české i anglické verzi abstraktu postrádám klíčová slova: základní statistické metody, srovnávací metody, Kruskal-Wallis test.

3) Terminologie, pravopis a drobné překlepy: ..výsledku (s. 56).....; ...počet češek....(s.57, 58, 60, 61, 91...); ..“Občas se sice může přihodit...“; ..fyzická kondice...(s. 99)...apod.

4) Nejednotnost při citování: v textu se objevuje jiná citace než v seznamu použité literatury, např. Pixa, 2014 × Zdeněk, 2014; Slepíčka a kol. 2009 × Slepíčka, Hošek, Hátlová, 2009; Benson et. al. 2016 × Benson, Evans, Eys, 2016, Svoboda, Hošek, 1986 × Svoboda, Vaněk, 1986, apod., dále některé publikace nejsou obsaženy v seznamu použité literatury (např. Slepíčka, 2009) a naopak nebo nejsou uvedeny v textu.

Kontrola shody s dalšími pracemi:

Kontrola shody s dalšími pracemi byla provedena v systému: Theses.cz

Počet podobných dokumentů: 26

Míra podobnosti s jednotlivými zdrojovými daty byla 37 %

Kontrola shody s dalšími pracemi byla provedena v systému: Turnitin

Míra podobnosti s jednotlivými zdrojovými daty byla 31 %

Na základě výše uvedeného konstatování **doporučuji** rigorózní práci Mgr. Petra Novotného **k obhajobě**.

Otázky pro obhajobu:

1) Jaké byste zvolil doporučení, které by vedlo k častějšímu zařazení mladých hráček (v kategorii do 20 let) do soutěží ženské basketbalové nejvyšší soutěže. Jakou roli mohou sehrát ambice daného klubu, který chce uspět v evropských pohárových soutěžích?

2) Jak nahlížíte k naturalizaci zahraničních hráček do českého basketbalového prostředí?

Domníváte se, že naturalizování americké pivotky K Vaughn prospělo české reprezentaci?

Další otázky vyvstanou z průběhu samotné rozpravy při obhajobě.

Prohlašuji, že nejsem v rodinném či jiném soukromém vztahu s řešitelem oponované závěrečné práce.

Hodnocení:

V Praze, 23. 6. 2022

doc. PhDr. Aleš Kaplan, Ph.D., MBA
oponent rigorózní práce

Abstrakt

Cíl Cílem naší práce je analýza, jak se hráčky v basketbalových družstvech v ženské nejvyšší basketbalové soutěži – ŽBL podílí na týmovém herním výkonu. Naším záměrem je zmapovat tyto trendy od sezony 1998/1999 do ročníku 2019/2020. Soubor sledovaných hráček nejvyšší ženské basketbalové soutěže byl rozdělen do tří kategorií (české hráčky do 20 let, zahraniční hráčky, české hráčky nad 20 let) a zároveň byly stanoveny sledované charakteristiky (počet utkání, počet hráček, počet odehraných minut, počet vstřelených bodů, koeficient užitečnosti), které nám k tomu pomohou.

Úvod

Naše práce se zabývá problematikou národnostního zastoupení hráček v družstvech české ženské nejvyšší basketbalové soutěže od sezony 1998/1999 do sezony 2019/2020.

pokusíme nejen zjistit, jak velký trend vývoje příchodů hráček z ciziny nastal, ale také jak se vyvíjí zapojování mladší generace hráček do utkání, jejich návaznost na zmiňovanou úspěšnou generaci českých basketbalistek, ale také jaký je jejich podíl na průběhu utkání.

Cíl práce

Cílem naší práce je analýza podílu, přínosu a vytiženosti českých hráček do dvaceti let, hráček nad dvacet let a cizinek v nejvyšší Ženské basketbalové soutěži (dále ŽBL) od sezony 1998/1999 do sezony 2019/2020.

Závěr

Naše práce se věnovala problematice národnostního složení hráček v družstvech české ženské nejvyšší basketbalové soutěže od sezony 1998/1999 do sezony 2019/2020.

V úvodu mého oponentského posudku rigorózní práce Mgr. Petra Novotného s názvem „Participace hráček na týmovém herním výkonu v utkáních ŽBL“ bych chtěl připomenout stručnou charakteristiku rigorózní práce. Rigorózní práce prokazuje schopnost samostatné činnosti v oblasti výzkumu, vývoje nebo další samostatné tvůrčí činnosti. Na rozdíl od diplomové práce, jinak magisterské závěrečné práce, je rigorózní práce většinou obsáhlejší a také má být vědecky hodnotnější.

Uchazeč o tzv. malý doktorát v této fakultativní rigorózní zkoušce by měl tak prokázat výše uváděné. Očekává se tedy, že rigorózní práce též bude na odpovídající úrovni. Tímto bych chtěl zakončit stručnou charakteristiku rigorózní práce.

V další části bych chtěl přistoupit k hodnocení rigorózní práce Mgr. Novotného tak, aby byla naplněna výše uvedená charakteristika.

Zpracovatel rigorózní práce si zvolil velice zajímavé téma, které zpracovával jak v rámci bakalářské práce, tak i v rámci diplomové práce. Uvedené konstatování možná vedlo ke skutečnosti, že autor se nedokázal oprostít od původního zpracování a rigorózní práci vypracoval jako rozšíření diplomové práce o další období, což můžeme brát jako dobré zjištění. Však samotný obsah a zpracování rigorózní práce zůstalo v povrchní rovině řešení a nešlo až do samotné podstaty řešeného problému a vědeckosti tak, jak se od rigorózní práce očekává.

Již samotné formulování cíle práce vede k pochybnostem o odpovídající úrovni rigorózní práce tak, aby byla podpořena samostatná tvůrčí činnost a také určitá vědecká hodnota závěrečné práce. Autor totiž v abstraktu zmiňuje v cíli práce, že: „*Naše práce se zabývá problematikou podílu hráček na týmovém herním výkonu v basketbalových družstvech v ženské nejvyšší*

basketbalové soutěži – ŽBL. Hlavním naším záměrem je zmapovat tyto trendy od sezony 1998/1999 do ročníku 2019/2020. Soubor sledovaných hráček extraligy byl rozdělen do tří kategorií (české hráčky do 20 let, cizinky, české hráčky nad 20 let) a zároveň byly stanoveny sledované charakteristiky (počet hráček, počet odehraných minut, počet vstřelených bodů, koeficient užitečnosti), které nám k tomu pomohou. Práci navazujeme, aktualizujeme a rozšiřujeme autorovu diplomovou práci z roku 2014“.

Oproti tomu v kapitole 3 je formulován cíl práce odlišně (viz. „*Cílem naší práce je zjistit jaký je podíl, přínos a vyčerpání českých hráček do dvaceti let, hráček nad dvacet let a cizinek v nejvyšší Ženské basketbalové soutěži (dále ŽBL) od sezony 1998/1999“*).

Hned na začátku se objevuje rozpor v tom, co je tedy skutečným cílem práce.

V dalších částech pak lze zaznamenat odchýlení se od cílové problematiky, která měla být řešena v rigorózní práci Mgr. Novotného.

Následně bych přistoupil ke stručnému hodnocení jednotlivých částí rigorózní práce.

V teoretické části byl proveden rozbor použité literatury, za což je třeba autora ocenit. Zde bych chtěl vyzdvihnout snahu Mgr. Novotného prostudovat teoretická východiska k řešení problematice. Setkáváme se zde se známými tituly, které z odborného hlediska upozorňují na řešenou problematiku. Zejména se jedná o autory tuzemské. Postrádám však významnější čerpání teoretických poznatků ze zahraniční literatury. Počet 13 citovaných zahraničních autorů je vskutku na rigorózní práci nedostatečný počet.

Z metodologického hlediska autor formuloval cíl práce, stanovil si úkoly a hypotézy. V metodologické části tak rigorózní ve snaze podchytit vědeckost stanoveného problému pracoval s hypotézami, které byly vytvořeny na základě vlastních zkušeností. Musím upozornit, že takto vytyčený postup při stanovování hypotéz se neshoduje s žádným typem metodologického přístupu, zvláště jedná-li se o sekundární data. Vzhledem k charakteru rigorózní práce postrádám důkladnější metodiku pro statistické zpracování dat. V této souvislosti bych chtěl upozornit, že autor využívá sekundární analýzu statistických dat vybraných týmů účastnících se od sezony 1998/1999 do sezony 2019/2020 nejvyšší ženské soutěže basketbalistek (soutěž měla v průběhu sledovaného období několik názvů). Rigorózní tak pracoval se sekundárními daty, které zejména v sezonách na počátku sledovaného období nemusely splňovat platnost získaných výsledků vzhledem k dané skutečnosti. Již samotné konstatování, že údaje z Ženské basketbalové ligy nalezl na internetových stránkách České basketbalové federace, kde jsou od sezony 1998/1999 k dispozici, nesevřídí o samostatné tvůrčí činnosti tak, jak je zmiňováno ve stručné charakteristice rigorózní práce na začátku tohoto oponentského posudku. Sám autor ve své práci dokonce uvádí Hendla (2009), jenž upozorňuje na nedostatky při zpracování sekundární analýzy dat. Je na škodu, že rigorózní před uvažováním nad zpracováním rigorózní práce nepočítal se skutečnostmi, které mohly vést k ponížení kvality závěrečné práce. Mohl si tak uvědomit, že zpracovávaná data mohou obsahovat chyby, které zkoumající nemusí odhalit. Problémem tedy může být již jednou zmiňované zajištění validity, jelikož kontrola primárních dat se může stát obtížnou.

Výsledková část byla podle mne zpracována velmi povrchně, což dokazují tabulky od s. 45 do s. 66 s absencí jakýchkoliv komentářů k dané sezóně a pouze s následným stručným okomentováním na s. 67, kde se objevují pouze dva krátké odstavce popisného rázu a Tabulka 24 s celkovou výslednou statistikou. Poté následuje vždy na jedné straně tematické hodnocení bez podrobné analýzy sledované sezony.

Lze tedy konstatovat, že komentáře bohužel nepokryly řešený problém a byly formulačně velmi strohé. Také bych chtěl upozornit na ne moc vhodné vyjadřování (např. počet padal

z maxima, vyzdvihneme, mladé hráčky postupně stárly, minuty hráček se přiblížily, hrají prim, apod.), případně na pravopisné chyby (např. České Republiky, u český hráček, apod.) nebo faktické chyby (např. Hana Machová/rozená Horáková/ - má být Hana Machová, provdaná Horáková; graf 14 Přehled umístění reprezentace žen od roku 1998 na významných basketbalových akcích – reprezentace žen se v roce 2011 umístila na ME na 4. místě, ne tedy na 6. místě, apod.).

Nepodařenou částí se jeví diskusní část. V této souvislosti bych chtěl připomenout, že v diskusi by měly být dosažené výsledky konfrontovány s aktuálním stavem řešené problematiky, jak je uveden v teoretické části práce. Měla by se zde vyskytnout přesvědčivější sdělení, zda stanovené hypotézy práce byly potvrzeny, či zamítnuty a z jakého důvodu. V tomto případě opravdu nestačí věta: „Z výsledného grafu (Graf 1) je patrný nárůst hráček z ciziny (potvrzená je tedy hypotéza 1)“. Také jsem plně nepochopil zařazení komparace mezi „ženským a mužským basketbalem“ v ČR v diskusní části. Najednou se pak v diskusní části dostáváme do zhodnocení celkové situace v ŽBL z hlediska ekonomické situace, když ještě autor přistoupí k porovnávání v podstatě neporovnatelného, a to k porovnávání odhadovaných rozpočtů vybraných basketbalových klubů ČR zejména v kategorii mužů a také u vybraných týmů ženské basketbalové ligy. Poté následně tabulkou 42 přechází k výčtu vybraných umístění českých družstev v ženské Eurolize. Je tedy třeba konstatovat, že v této části rigorózně nelogicky přeskakuje z jednoho tématu do druhého, aniž by byly uváděny ve výsledkové části. Proto to vypadá, jako by chtěl autor práce sdělovat další a další skutečnosti, které se bohužel nepodařily zahrnout do výsledkové části. Velice nešťastně se jeví formulování některých sdělení. Věty typu: „*Podotýkáme, že se rozhodně nechceme nikoho dotknout, někoho naštvat, nebo urazit. Dle našeho názoru a z vnějšího, nezaujatého pohledu je to jistě kombinace více faktorů, mezi které řadíme: ...*“, nebo: „*Znovu připomínáme, že jsou to pouze naše názory a rozhodně nechceme působit, jako Král Šalamoun, který všechno ví a všem může radit.*“ Takovéto formulace bohužel nepatří do závěrečné práce, u které se má projevit odborná vyspělost zpracovatele práce vyúsťující k dosažení titulu PhDr. na Univerzitě Karlově.

Je mně líto, že jsem musel spojit tak zajímavé téma s tolika kritickými poznámkami. Neznám okolnosti vzniku práce ani interní podmínky kmenového pracoviště, však musím konstatovat, že: rigorózní práce svoji úroveň a zejména celkovým zpracováním **nesplňuje** v této podobě požadavky na tento druh odborné práce, která byla řešena v rámci rigorózního řízení na UK FTVS.

Rigorózní práci doporučuji upravit, spíše pak přepracovat. V tomto případě jsem připraven formou konzultací napomoci k úspěšnému dokončení jinak velice zajímavého tématu. Pro ženský basketbal v České republice určitě velice prospěšného.

Hodnocení: **nedoporučuji k obhajobě**

V Praze, 9. 6. 2021

Aleš Kaplan
oponent rigorózní práce